

# Eerste rapportage effecten coronacrisis

Juni 2020

06-07-2020

### *Voor ouderen*

Informatie voor ouderen is ontwikkeld door onder andere het versturen van kaarten met telefoonnummers voor een luisterend oor of een goed gesprek, maar ook informatie die via partners in het netwerk (Stichting MaDi, Mantelzorg, Stichting Welzijn Diemen) is opgesteld waarbij is samengewerkt met de gemeente om de doelgroepen te bereiken.

De kosten hiervoor zijn gedekt via het budget voor het Crisisteam KOI.

## **Doorbetalen aanbieders in het sociaal domein**

Het Rijk en de VNG hebben opgeroepen om de partners te blijven betalen, ook als er een andere of beperkte prestatie wordt geleverd. Gelet op het belang van zorgcontinuïteit onderschrijft het college de beleidslijn van de VNG. Dat betekent dat Diemen de aanbieders in het sociaal domein blijft doorbetalen, ook als er een andere of beperkte prestatie wordt geleverd. Dit geldt voor de periode van 16 maart 2020 tot 1 september 2020.

### *Meerkosten*

Als contractpartners als gevolg van de maatregelen extra kosten moeten maken gedurende de periode dat de maatregelen van kracht zijn worden deze zogenaamde meerkosten vergoed. Bijvoorbeeld meerkosten als gevolg van de noodzaak om afstand te houden of voor beschermingsmiddelen. Contractpartners kunnen deze kosten, onder voorwaarden, declareren bij de gemeente. De kosten komen voort uit de naleving van de adviezen van het RIVM. De VNG en het Rijk hebben afspraken gemaakt hoe deze meerkosten kunnen worden gedekt. Gemeenten ontvangen in eerste instantie de vergoeding via een ophoging van de bestaande uitkeringen in het Gemeentefonds en dus via de bestaande verdeelsleutels. Omdat dit geen rekening houdt met mogelijke regionale verschillen, wordt nog onderzocht of dit ook bij de definitieve compensatie de juiste methode is.

Vooralsnog kunnen kosten worden gedekt via bestaande budgetten.

## **Onvoorspelbare toename in zorg**

Er bestaat een risico van een toenemende hulpvraag binnen het sociaal domein (o.a. Wmo, Jeugdwet, Brede Hoed Team, cliëntondersteuning en Veilig Thuis). Door de coronamaatregelen kunnen inwoners het kenbaar maken van hun hulpvraag hebben uitgesteld. Daarnaast zullen onzekerheid en stress op langere termijn negatieve effecten hebben en kunnen leiden tot een toename van kindermishandeling, huiselijk geweld, crisissituaties, zwaardere zorg en eenzaamheid.

Er zijn nog geen extra beheersmaatregelen te benoemen. Aangezien de huidige voorzieningen in Diemen veelal goed functioneren kan veel worden afgevangen in het lokale zorgnetwerk. Als beheersmaatregel kan worden gedacht aan het investeren in preventie en financiële speelruimte creëren om het lokale netwerk te versterken (indien nodig).

Verwacht wordt dat er extra kosten gemaakt zullen worden, maar er is nog geen indicatie te geven. De impact laat zich nog niet voorspellen.

## **Noodopvang en maatschappelijke opvang**

De noodopvang en maatschappelijke opvang in Diemen staan al enige tijd onder druk door de krapte op de woningmarkt. Met dreigende toename van het aantal aanvragen als gevolg

van economische crisissituaties zal deze druk verder toenemen.

Tot nog toe is het aantal aanvragen voor noodopvang niet toegenomen. Huisuitzettingen waren tot 1 juni stilgelegd. Vanaf 1 juni kunnen er rechtelijke uitspraken tot ontruiming volgen. Met de woningcorporaties is er overleg over het al dan niet hervatten van huisuitzettingen.

Het kabinet heeft extra middelen ter beschikking gesteld om noodopvang te organiseren. Deze middelen zijn ter beschikking gesteld aan de gemeente Amsterdam. De gemeente Amsterdam treedt als centrumgemeente op voor Diemen voor maatschappelijke opvang en werkt samen met de gemeente Diemen voor noodopvang. Over de besteding van de middelen vindt nader overleg plaats.

De gemeente Diemen is op zoek naar locaties voor noodopvang. De gemeente zoekt zelf locaties en overlegt met de regiogemeenten over een gezamenlijke voorziening. De gemeente maakt afspraken over hulp bij betalingsachterstanden. Een doel van de afspraken bij bijvoorbeeld Vroeg Eropaf is dat huisuitzetting en dakloosheid voorkomen kan worden.

Het risico dat het aantal aanvragen voor noodopvang gaat stijgen is behoorlijk groot, het is lastig in te schatten hoe groot. Met een stijging van het aantal aanvragen zal navenant ook de kosten gaan stijgen.

## **Huisvesting statushouders**

Als onderdeel van de COVID-19 maatregelen is de huisvesting van vergunninghouders stilgelegd. Het proces van huisvesten van vergunninghouders in Diemen die nog in een asielzoekerscentrum gehuisvest zijn, kent een aantal contactmomenten. Bijvoorbeeld bij het tekenen van het huurcontract en de begeleiding bij het inschrijven in de gemeente. Het stilleggen van de huisvesting zorgt voor een achterstand op de taakstelling van de provincie in het aantal te huisvesten vergunninghouders.

Vanaf juni wordt de huisvesting van vergunninghouders hervat. Met de provincie en het COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers) is er overleg over de ontstane situatie. Meer gemeenten kampen als gevolg van de COVID-19 maatregelen met een oplopende achterstand in de taakstelling.

Vooralsnog worden er geen financiële gevolgen verwacht voor de opvang statushouders.

## **Verder toenemende druk op kosten jeugdzorg**

De jeugdbudgetten en de marktomstandigheden binnen de jeugdhulp staan al enige tijd onder druk. De coronacrisis legt nog meer druk op het stelsel en de verantwoordelijkheid om als gemeenten jeugdhulp te kunnen bieden, aangezien er een toename in zorg verwacht wordt.

Daarnaast is het ook mogelijk dat aanbieders na de coronamaatregelen per saldo eveneens extra kosten moeten maken, omdat er door de maatregelen nu geen zorg of dienstverlening kan plaatsvinden. Het zou dan bijvoorbeeld kunnen gaan om jeugdzorg die nu niet kan worden gegeven en na de crisis alsnog, maar door het uitstel in zwaardere vorm, nodig is.

De beheersing van de kosten van de jeugdzorg staat hoog op de agenda. Zo wordt er ingezet op het benoemen van indicatoren waardoor betere monitoring kan plaatsvinden.